

אותו אדם שבאים עליו יסורים ע"י קונו [מט], הם כפרה על עוונותיו [נ]. **וְכָל מֵאֵן דְּמַצְטַעַר עַל יִסּוּרֵיהוֹן דְּצַדִּיקָא, מְעַבִּירִין חוּבֵיֵיא דְלָהוֹן מְעַלְמָא** וכל מי שמצטער על היסורים של הצדיקים מוחלים לו ומעבירים את חטאותיו מהעולם. **וְעַל דָּא בְּיוֹמָא דָּא, קוֹרִין, אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן, דִּישְׁמַעוּן עִמָּא, וַיִּצְטַעְרוּן עַל אֲבוּדָהוֹן דְּצַדִּיקָא, וַיִּתְכַפֵּר לָהוֹן חוּבֵיֵיהוּ** ועל כן ביום הזה של יוה"כ קורים בתורה בפרשת אחרי מות שני בני אהרן בכדי שישמעו העם ויצטערו אל אבידת הצדיקים ועי"כ יתכפר להם עוונותם. **וְכָל דְּמַצְטַעַר עַל אֲבוּדָהוֹן דְּצַדִּיקָא,**

אור הרשב"י

יסורים". ועוד אמרו חכמים (תענית ה א): כל השמח ביסורים מביא ישועה לעולם. וירגיל פיו לומר "גם זו לטובה" (תענית כא א), או "כל מה דעביד רחמנא למב עביד" (ברכות ס ב), כי יש כמה רעות אשר סופן טובות, וכן דרשו רבותינו על מקרא זה (ישעיה יב א): "אודך ה' כי אנפת בי ישוב אפך ותנחמני", משל לשני בני אדם שהלכו לעבור בספינה, האחד ישב קוץ ברגלו עד שלא היה יכול לילך בספינה, וחבירו נכנס בספינה לעבור, התחיל זה לקלל את יומו. לימים שמע שנטבעה הספינה ומתו האנשים אשר בה, אז התחיל זה לשבח לבורא, יתברך, כי ראה שהיתה זאת כדי להחיותו (גדה לא א). לכן ישמח האדם ביסורים ובשאר נזקים שיהיו לו, כי אינו יודע מה טובה עתידה להיות לו מהם. וכן עשה נחום איש גם זו (תענית כא א).

[מט] וביאר הבאר מים חיים שזה הוא שורש כל הדינין במה שמקבל האדם על עצמו יסורין בשביל אהבת ה' אלהיו כי לשם זה נבראו וניתנו בעולם ואין הדינין נמתקין אלא בשורשן, ובשורשן רחמים פשוטים הם כאשר אמרנו שלא ניתנו כי אם לטובה ולברכה שיבוא האדם לאהבה שיוכפל לו שכרו על ידי זה עד אין שיעור וערך, והן הן הנקראין יסורין של אהבה כלומר שמקבל עליו יסורין בשביל גדול האהבה לה. ועל כן אמרו ז"ל (שם) אם מקבלן באהבה מה שכרו, (ישעיה נ"ג, י') יראה זרע יאריך ימים וכו'. כי נמתקין אליו כל בחינות הנבורות להיות לו לחסדים ולטובות וברכות.

[נ] וכתב האורחות צדיקים בשער השמחה וכן כשיש לאדם שום יסורים, ישמח גם כן. וכן אמרו חכמים (בבא מציעא פה א): "חביבים

או אֶחִית דְּמַעִין עֲלֵיהוּ, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְכַרִּיז עֲלֵיהּ
 וְאוֹמֵר, (ישעיה ו) וְסָר עֲוֹנְךָ וְחִטָּאתְךָ תִּכְפֹּר וּבִלְבָד אֵלָא הוּא מְכַרִּיז עֲלֵיהּ וְאוֹמֵר לוֹ וְסָר
 עוֹנְךָ וְחִטָּאתְךָ תִּכְפֹּר. וְלֹא עוֹד, אֵלָא דְלֹא יְמוּתוֹן בְּנֵי בְּיוֹמוֹי
 וְלֹא זֶה בְּלִבְד אֵלָא הוּא יִזְכֶּה שְׁלֵא יְמוּתוֹ בְּנֵי בַחֲיוּי. וְעֲלֵיהּ כְּתִיב וְעֲלֵיו יִתְקִיִם
 הַפְּסוּק שְׁכַתוּב, (ישעיה נג) יִרְאֶה זֶרַע יֶאֱרִיךְ יָמִים וְגו'.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל אֶהֱרֹן אָחִיךָ וְאֵל יִבְא
 בְּכָל יַעַת אֶל הַקֹּדֶשׁ וְגו' (ויקרא טז) רַבִּי שְׁמַעוֹן
 פָּתַח וְאוֹמֵר, (קהלת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם
 אֵינְנֵהוּ מָלֵא וְגו'. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תְּנוּהֵנָּה עַל בְּנֵי
 עֲלָמָא, דִּהֵא לִית לְהוּ עֵינִין לְמַחְזִי, וְלָבֵא לְאַשְׁנָחָא וְאוֹמֵר
 רַשְׁב"י תִּמָּה אֲנִי עַל בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁהֵרִי אֵין לָהֶם עֵינִים לִרְאוֹת אֶת מְאוֹרְעוֹת הָעוֹלָם וּמְאוֹרְעוֹת
 הַזְּמַן הַמַּחְכִּימִים אֶת הָאָדָם עַל הָעֵתִיד וְכֵן אֵין לָהֶם לֵב לְהַשְׁגִּיחַ מֵעַצְמָם לִרְאוֹת אֶת הַנּוֹלָד
 (רמ"ק), וְלֹא יִדְעִין, וְלֹא שְׁוִיִּין לְבִיּוּתוֹ לְאַסְתִּפְלָא בְּרַעוּתָא
 דְּמֵאֲרִיחוֹן, הֵיךְ נִיּוּמִין, וְלֹא מִתְעַרֵּי מִשְׁנַתִּיּוֹ וְהֵם לֹא
 יוֹדְעִים וְאֵפִילוֹ אֵין לָהֶם רַצוֹן לְדַעַת וְהֵם לֹא נוֹתְנִים בְּלִבָּם לְהַתְּבוּן וְלַהֲסַתְּכַל בְּרַצוֹן קוֹנֵם
 וְאֵין הֵם יִשְׁנִים וְהֵם לֹא מִתְעוֹרְרִים מִשְׁנָתָם, עַד לֹא יִיתִי הַהוּא יוֹמָא
 דְּחָפִי עֲלֵיהוּ חֲשׂוּכָא וְקַבְּלָא, וְיִתְבַּע הַהוּא (דף נ"ח ע"א)
 מֵאֲרִיּוֹ דְּפְקֻדוֹנָא, חֲשַׁבְנָא מְנִיּוֹתוֹ עַד שְׁלֹא יָבוֹא אוֹתוֹ הַיּוֹם שִׁכְסַח

עליהם בחושך ואפילה בקבר, ויתבע מהם בעל הפקדון את החשבון על כל מעשיהם כי נפש

האדם היא פקדון מאת הקב"ה.

**וְכָרוּזָא כָּל יוֹמָא קְאָרִי עֲלֵייהוּ, וְנִשְׁמַתְהוֹן, אִסְהִידַת
בְּהוֹן בְּכָל יוֹמָא וְלֵילֵיא** והכרוז כל יום קורא עליהם שובו

בנים שובבים ואפילו שהם אינם שומעים בכ"ז נשמתם שומעת והיא מזהירה אותם על כך

וכן הנשמה מעידה בהם בכל יום ולילה, **אוֹרֵייתָא רְאֵמַת קְלִין לְכָל**

עֵבֶר, מִכְרֹזַת וְאוֹמְרַת וכן התורה מרימה קולות לכל עבר והיא מכריזה

ואומרת, (משלי א) **עַד מָתִי פְתִים תֵּאֱהָבוּ פְתִי** (משלי ט) ועוד היא

מכריזה ואומרת **מִי פְתִי יִסֵּר הֵנָּה חֶסֶר לֵב אֲמָרָה לוֹ. לְכוּ**

לְחַמּוּ בְּלַחְמֵי [נא] **וְשִׁתּוּ בֵּינָן מִסֻּכְתֵּי** דהיינו אם אין לכם משל עצמכם

אז באו הנה ואכלו בלחמי ושתו את ייני והיא לשון מליצה שהתורה היא נחמדת והיא

מאירת עינים וחוננת דעת להוגים בה וכאלו היא מכריזה ואומרת כל הרוצה ללמוד יבוא

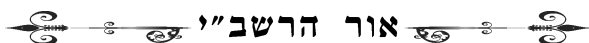
וילמוד ואני יחכים אותו (מצודות). **וְלִית מֵאֵן דִּירְכִין אוֹדְנִיהּ, וְלִית**

מֵאֵן דִּיהֲעֵר לִבִּיהּ ואין מי שיטה את אוזנו וכן אין מי שיעורר את ליבו להטיב

את דרכיו.

תָּא חַזִּי, וְמִינִין דְּרִי בְּתֵרָאִי דֵייתוֹן, דֵּיתְנִשִּׁי אוֹרֵייתָא

מִבִּינֵיהוּ בא וראה שעתידים הדורות האחרונים שיבואו, שישתכח התורה

[נא] וביאר המאור ושמש שמש"כ לכו לחמו

תורות תורה שבכתב, ותורה שבעל פה.

בלחמי. שמשמעו שתי לחם דהיינו שהם שתי

הלימוד היומי

מביניהם, וְחִפְיָמִי לֵבָא יִתְבַּנְּשׁוּן לְאַתְרֵיהוּ, (ס"א לְאֶדְרָא קְדִישָׁא) וְלֹא יִשְׁתַּכַּח מֵאֵן דְּסָגִיר וּפְתַח. וְוִי לְהֵהוּא דְרָא וּחֲכָמֵי הִלְבּוּ יִתְאַסְפוּ לְמִקְוָמָם דְּהֵינּוּ שִׁיטְלִקוּ מֵהָאֶרֶץ וְלֹא יִמְצֵא מִי שִׁיטְגוּר וְיִתְרַץ אֶת הַקּוּשִׁיּוֹת וְאֶפְּלִיּוּ לֹא יִהְיֶה מִי שִׁיפְתַּח לְשֹׂאֵל בְּכָלֵל קוּשִׁיּוֹת וְאִוִּי לוֹ לְאוֹתוֹ הַדּוֹר (דְּמִשְׁק אֲלִיעֶזֶר). וּמִכָּאֵן וְלֹהֲלֵאָהּ, לֹא יִהְיֶה דְרָא כְּדָרָא דָּא, עַד דְּרָא דֵּיִיִּתִי מִלְּבָא מְשִׁיחָא, וּמִנְדַּעָא יִתְעַר בְּעֵלְמָא וּמִכָּאֵן וְהִלָּאָה לֹא יִהְיֶה דוֹר כְּמוֹ אוֹתוֹ הַדּוֹר שֶׁל רִשְׁב"י עַד שִׁיבּוֹא הַדּוֹר שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ שֶׁאֵזֶר יִתְעוֹרֵר הַדַּעַת בְּעוֹלָם, דְּכֻתִּיב שְׁעִלְהֵם כְּתוּב, (יִרְמִיָּה לֹא) כִּי כִּלְמִם יִדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָם [נב].

תָּא חַזִּי, פְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעַדָן בֹּא וְרֵאָה עַל מִשְׁכַּב בְּפִסּוֹק וְנָהָר יוֹצֵא מֵעַדָן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן שִׁפְרוּשׁוֹ שֶׁהִבִּינָה יוֹצֵאת מֵהַחֲכָמָה בְּכַדִּי לְהַשְׁפִּיעַ שִׁפְעַ לְז"ת (רמ"ק). וְתִנְיָנָן, מֵהַ שְׁמִיָּה דְּתַהוּא נָהָר וְלִמְדָנוּ וְשֶׁאֵלָנוּ מֵהַ שְׁמוֹ שֶׁל אוֹתוֹ נָהָר. אוֹקִימָנָא יוֹבֵל שְׁמִיָּה, דְּכֻתִּיב, (יִרְמִיָּה יז) וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שׁוֹרְשֵׁיו וְבִיאָרְנוּ שֶׁהֵשֵׁם שֶׁל הַנָּהָר הוּא יוֹבֵל דְּהֵינּוּ שֶׁהוּא יִסוּד אִמָּא כְּמִשְׁכַּב בְּפִסּוֹק וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שׁוֹרְשֵׁיו שִׁפְרוּשׁוֹ שְׁבִיבֵל שֶׁהוּא יִסוּד אִמָּא יִשְׁלַח ז"א אֶת שׁוֹרְשֵׁיו (מק"מ) [נג]. וּבִסְפָרָא דְרַב הַמְּנוּנָא סָבָא, חַיִּים

אֹר הַרְשָׁב"י

[נג] וטעם הדבר שיסוד דאמא נקרא יובל ביאר המק"מ שיובל הוא גימטריא הוי"ה אהי"ה ע"ה שהם כנגד אבא ואמא ולכן יסוד דאמא הכולל בתוכו את יסוד דאבא נקרא יובל.

[נב] וכתב ר' צדוק הכהן מלובלין על מש"כ כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם שזה עיקר המכוון מהדברי תורה שיוחקק בלב לדעת את ה' שיש מי שברא העולם.

הלימוד היומי